

Aled Hywel Beddoe Hughes

1802964

BA Addysg Gynradd gyda SAC

Sgiliau Academaidd i Fyfyrwyr

Ecge4002p-c

Elfen 1:

Portffolio o dasgau sy'n adlewyrchu'r sgiliau, yr wybodaeth a'r nodweddion sydd eu hangen ar gyfer astudiaeth Addysg Uwch.

Tudalen Cynnwys

Cyflwyniad
Map meddwl
Awdit sgiliau
Beth mae llwyddiant yn edrych fel i chi?
Tasgau meddwl Beirniadol
Esboniad meddwl beirniadol
Fy marn i am addysg yng Nghymru
Linc i elfen 2

Cyflwyniad

Yn y aseiniad yma byddaf son am y sgiliau angherheidiol ar gyfer llwyddiant yn addysg uwch. Byddai hefyd yn arddangos rhai tasgau/ gweithgareddau rwyf wedi gwneud er mwyn ceisio datblygu fy sgiliau ac dealltwriaeth o yr hyn sydd angen i lwyddo yn y brifysgol.

Yr atodiad cyntaf yw map meddwl sydd yn dangos yr adnoddau ac gwasanethau sydd ar gael i mi fel myfyriwr Prifysgol y Cymru y Drindod Dewi Sant. Rwyf wedi edrych ar yr adnoddau sydd argael fel cymorth academiaidd megis cymorth cyfeirnod i ac hefyd yr adnoddau sydd ar gael er lles y myfyriwr megis cymorth efo cyllid myfyriwr.

Nesaf rwyf wedi gwneud awdit sgiliau i ymchwilio i mewn i'r sgiliau sydd gennym yn barod ac y rhai sydd angen datblygu er mwyn llwyddo.

Sgiliau a rhinweddau cyfredol

Pobl ☒ Y gallu i ddod ymlaen gyda phobl o gefndiroedd gwahanol ☒ Deall safbwyntiau pobl eraill ☒ Sensitifrwydd at wahaniaethau diwylliannol ☒ Ymdrin â phobl gyhoeddus ☒ Gwaith tîm a chydweithio ☒ Rhwydweithio ☐ Rheoli neu goruchwyllo gwaith eraill ☒ Addysgu, hyfforddi neu mentora eraill ☒ Trafod a pherswadio ☒ Helpu eraill i ddod i benderfyniadau	Gweithgareddau a thasgau ☐ Creadigrwydd, dylunio a chynllun ☒ Arloesi a dyfeisgarwch ☒ Y gallu i weld y 'darlun cyfan' ☒ Dadl a thrafodaeth ☒ Gweld patrymau a chysylltiadau ☒ Sylw i fanylion ☒ Chwilota am wybodaeth ☒ Dosbarthu a threfnu gwybodaeth ☒ Gwneud penderfyniadau ☐ Rheoli newid a thrawsnewid ☐ Gosod blaenoriaethau ☒ Datrys agendâu ☐ Trefnu gwaith i gwrdd â therfynau amser ☐ Hwyluso cyfarfodydd ☒ Darllen testunau cymhleth ☒ Llythrennedd digidiol
Personol ☒ Gosod fy nodau (goals) fy hunan ☒ Gweithio yn annibynnol ☐ Cynnal lefel uchel o gymhelliant ☒ Cymryd cyfrifoldeb dros fy nghamau gweithredu fy hun ☒ Dysgu o fy nghamgymeriadau ☐ Parodrwydd i gymryd risg ac arbrofi ☐ Pdantrwydd (assertiveness) ☒ Penderfynol a dyfalbarhad ☐ Ystyried teimladau eraill ☒ Gofalu am eraill ☒ Cefnogi a chymhell eraill ☐ Deall iaith gorff eraill ☐ Ymdopi â phobl 'anodd' ☐ Siarad yn eglur ac i'r pwynt ☒ Ymwybyddiaeth o'r gynulleidfa ☒ Cymryd cyfeiriad gan eraill ☒ Rhoi adborth adeiladol ☐ Sgiliau arwain	☒ Sgiliau technolegol ☒ Defnyddio offer rhwydweithio cymdeithasol ☐ Gwerthu ☒ Datrys-problem ☐ Meddwl yn gyflym ☒ Sgiliau ymarferol ☐ Deall yn gyflym sut mae pethau'n gweithio ☐ Gweld cymwysiadau ymarferol ☒ Ysgrifennu adroddiadau neu lythyrau swyddogol ☐ Ieithoedd ☐ Menter ac entrepreneuriaeth ☒ Rheoli sefyllfaoedd anodd ac argyfyngau ☒ Hunanddibyniaeth (self-reliance) ☒ Cydnabod fy anghenion fy hun ☒ Gofalu am fy iechyd a lles ☒ Aros yn ddigynnwrf mewn argyfwng ☒ Sgiliau ymdopi a rheoli straen

Wrth edrych ar yr awdit yr elfen sydd angen i mi ddatblygu fwyaf yw hunan hyder ac hyder yn fy ngallu i. Gellir ddatblygu hwn trwy cymryd rhan y darlithoedd fwy trwy cynnig atebion ac hefyd i cymeryd fwy o risgau ac osgoi aros tu fewn fy 'Comfort zone'.

Beth mae llwyddiant yn edrych fel i chi?

Mae llwyddiant yn edrych yn wahannol i bawb oherwydd mae gan bawb nodi wahannol mewn bywyd. I fi mae llwyddiant yn cael ei adeiladu allan o gwahannol targedau/'milestones'. Fy nhargedau i ar gyfer y tair mlynedd nesaf fydd i enill cymhwyster B.A ac enill statws athro cymhwysedig. ac o fewn blwyddyn o enill y cwymhwyster yma enill fy swydd dysgu llawn amser cyntaf. Er mwyn gallu gwneud hyn fydd angen i mi gosod targedau llai fydd yn arwain at llwyddiant yn y diwedd e.e. fy nharged cyntaf fydd i llwyddo yn yr aseiniad cyntaf yma. Wrth gosod targedau mae'n bwysig dilyn strwythyr er mwyn sicrhau ei fod yn targedau effeithiol ac cyrraeddadwy.

1. Yr cam cyntaf yw i penderfynnu beth rydych am llwyddo ynddo ac yna adeiladu yr targed o gwmpas hyn. Felly i fi rwyf am llwyddo ar y cwrs yma ac felly fydd angen i dargedau fi cynnig rywbeth tuag at hyn e.e. llwyddo yn yr aseiniad yma neu enill nifer o oriau o profiad tu fewn ysgol.
2. Yna mae angen penderfynnu sut rwyf mynd i mesur llwyddiant y targedau yma. Y ffordd rhwyddach o gwneud hwn yw i ysgrifennu meini prawf llwyddiant. e.e. tuag at y targed cyntaf y meini prawf llwyddiant bydde enill marc o 3ydd neu uwch yn yr aseiniad.
3. Mae hefyd yn defnyddiol iawn i torri targedau fawr lawr i cyfres o targedau llai. Oherwydd os ydych yn torri lawr mae'r targedau fwyaf yn gallu edrych llawer fwy tebygol o llwyddo. e.e. ar gyfer y targed o llwyddo yn yr aseiniad yma rwyf wedi torri lawr i tair targed llai; 1) cwblhau Elfen 1, 2) cwblhau elfen 2 ac 3) cywiro iaith ac gwneud rhester cyfeirnod.
4. Mae angen fod yn ofalus wrth gosod targedau oherwydd mae yna straen enfawr ar myfyrwyr yn barod ac nid oes angen rhoi fwy o straen ar eich hunan.

Meddwl Beirniadol

Mae'r atodiadau nesaf yn dod allan o'r Llyfr What is Critical Thinking gan Stella Cottrell.

Self evaluation

For each of the following statements, rate your responses as outlined below. Note that 'strongly disagree' carries no score.

4 = 'strongly agree' 3 = 'agree', 2 = 'sort of agree', 1 = 'disagree' 0 = 'strongly disagree'

	Rating 4-0
1. I feel comfortable pointing out potential weaknesses in the work of experts	2
2. I can remain focused on the exact requirements of an activity	3
3. I know the different meanings of the word 'argument' in critical thinking	3
4. I can analyse the structure of an argument	2
5. I can offer criticism without feeling this makes me a bad person	2
6. I know what is meant by a line of reasoning	3
7. I am aware of how my current beliefs might prejudice fair consideration of an issue	4
8. I am patient in identifying the line of reasoning in an argument	3
9. I am good at recognising the signals used to indicate stages in an argument	3
10. I find it easy to separate key points from other material	4
11. I am very patient in going over the facts in order to reach an accurate view	3
12. I am good at identifying unfair techniques used to persuade readers	2
13. I am good at reading between the lines	2
14. I find it easy to evaluate the evidence to support a point of view	3
15. I usually pay attention to small details	2
16. I find it easy to weigh up different points of view fairly	2
17. If I am not sure about something, I will research to find out more	4
18. I can present my own arguments clearly	3
19. I understand how to structure an argument	4
20. I can tell descriptive writing from analytical writing	4
21. I can spot inconsistencies in an argument easily	3
22. I am good at identifying patterns	2
23. I am aware of how my own up-bringing might prejudice fair consideration of an issue	4
24. I know how to evaluate source materials	3
25. I understand why ambiguous language is often used in research papers	3
Score out of 100	72

	Aspects I want to develop further	A Want to know more? Rate from 0 to 5 5 = 'very important'	B How essential to develop it now? Rate from 0 to 5 5 = 'very essential'	C Priority score Add scores for columns A and B.	D See Chapter
	I want to:				
1.	understand the benefits of critical thinking	2	3	5	1
2.	remain focused on the exact requirements of an activity	4	4	8	2
3.	develop underlying thinking skills	4	4	8	2
4.	pay better attention to small details	5	5	10	2
5.	know what is meant by a line of reasoning	3	4	7	3
6.	identify the component parts of an argument for critical thinking	3	3	6	3
7.	recognise the words used to signal stages in an argument	3	2	5	3 and 10
8.	distinguish argument from disagreement	4	4	8	4
9.	distinguish argument from summaries, descriptions and explanations	3	3	6	4
10.	pick out the key points from background information	5	4	9	4
11.	be able to analyse the structure of an argument	5	5	10	5
12.	evaluate whether arguments are internally consistent	4	5	9	5
13.	understand what is meant by an intermediate conclusion	3	2	5	5
14.	know how to structure an argument	4	4	8	5, 10 and 11
15.	be better at reading between the lines	5	4	9	6
16.	recognise underlying assumptions	4	3	7	6

Aspects I want to develop further		A Want to know more? Rate from 0 to 5 5 = 'very important'	B How essential to develop it now? Rate from 0 to 5 5 = 'very essential'	C Priority score Add scores for columns A and B.	D See Chapter
I want to:					
17.	recognise when an argument is based on false premises	4	5	9	6
18.	recognise implicit arguments	5	5	10	6
19.	understand what is meant by denoted and connoted meanings	4	5	9	6
20.	be aware of how cause, effect, correlation and coincidence can be confused	4	4	8	7
21.	be able to check for 'necessary and sufficient conditions'	4	4	8	7
22.	identify unfair techniques used to persuade readers	3	4	7	6, 7
23.	recognise tautology	2	3	5	7
24.	recognise flawed reasoning	4	3	7	6 and 7
25.	be able to evaluate source materials	3	5	8	1 and 8
26.	understand what is meant by authenticity, validity, and reliability	3	5	8	8
27.	evaluate when samples are representative	5	3	8	8
28.	understand what is meant by 'triangulation'	3	2	5	8
29.	check for levels of probability	4	2	6	8
30.	apply critical thinking when making notes	4	3	7	9
31.	use language more effectively to structure argument	5	3	8	3, 10 and 11
32.	present my own arguments clearly in writing	4	5	9	10, 11

Mae meddwl beirniado yn golygu yr gallu i edrych ar testun mewn ffordd sydd yn edrych tu hwnt i'r testun ei hunan ac yn edrych ar y ffactorau sydd yn gwneud testynau/ffynhonellau yn dilyn megis awdur, neu dyddiad cyhoeddwyd. Yn addysg uwch mae'n holl bwysig eich fod yn gallu penderfynnu pa testunau dylech cynnwys yn eich ysgrifennu academiaidd, oherwydd mae cynnwys ffynhonell o gwybodaeth sydd yn anghredadwy anaddas neu gwybodaeth sydd yn amherthnasol yn gallu cael effaith negyddol ar eich marc. Dywed

Cottrell Some people seem to be more naturally sceptical whilst others find it easier to be trusting. These differences may be because of past experiences or personality traits.

However, critical thinking is not about natural traits or personality; it is about a certain set of methods aimed at exploring evidence in a particular way. (Cottrell, 2005)

Felly mae pawb yn medru meddwl yn beirniadol ac mae meddylfryd beirniadol yn datblygu gyda ymarfer. Mae meddwl beirniadol yn golygu defnyddio rhesymeg i gallu datrys problemau ac hefyd edrych ar rhesymeg pobl arall mewn ffordd beirniadol. Trwy defnyddio meddwl beirniadol rydym yn edrych ar pwy ysgrifennodd y testun ac unrhyw tuedd byse ganddynt ond hefyd ar pwrpas yr ffynhonell sef y rheswm pam gaeth y ffynhonell ei gyhoeddu e.e. pam gwneud yr ymchwil, ac hefyd pryd cafodd y ffynhonell ei gyhoeddu ac a oes ymchwil mwy ddiweddar ar gael. Ond hefyd i edrych ar y damcaniaethau ac syniadau tu ol i'r testun ac sut mae rhain wedi a cael effaith ar y ffynhonell.

Wrth defnyddio ac datblygu meddwl beirniadol yn medru datblygu sgiliau arall sydd angen ar gyfer llwyddiant yn addysg uwch. megis sgiliau arsylwi, rhesymu, gwneud penderfynniadau, dadansoddi, barnu ac perswadio. dywed Cottrell un o'r prif rhwystrau i ddatblygiad meddylfryd beirniadol yw amharodrwydd myfyrwyr i barnu ac dadansoddi arbennigwyr maes. Dywed Cottrell fod nifer o myfyrwyr yn amharod i wneud hyn oherwydd nad oedd ganddynt digon hyder yn gallu ac gwybodaeth eu hunain i barnu pobl roeddent yn teimlo yn gwybod llawer fwy na nhw. Dywed Cottrell fod hyn yn hollol naturiol ond roedd rhaid cofio fod meddwl beirniadol ac dadansoddiad o gwaith eraill yn holl bwysig ac yn alweddol yn system addysg uwch y nifer o gweldydd saesneg.

Fy marn i am Addysg yng Nghymru

Mae Addysg yng Nghymru mewn cyfnod o newid enfawr ar ol cyhoeddiad cwricwlwm newydd ar sail yr argymhellion yn adroddiad 2015 yr Athro Donaldson. daeth yr adroddiad yn 2015 ar ol i Cymru sgorio yn isel iawn yn profion rhyngwladol Pisa. *'Welsh students also did worse than their counterparts in England, Scotland and Northern Ireland. The Pisa tests are taken by 15-year-olds every three years. This is the fourth time Wales has done worse than the other UK nations.'* (Hume, 2016) Dywed Hume gohebydd addysg y BBC taw hyn oedd y pedwarydd gwaith i Cymru gorffen tu ol gweddill y D.U. Yn amlwg roedd angen newid ar y system addysg yng Nghymru ac felly cyhoeddwyd cwricwlwm newydd ar sail argymhellion Donaldson. Dywed Kirsty Williams weinidog addysg Cymru ei fod am *'Design, develop and deliver a world class curriculum supported by*

robust assessment and accountability that will raise standards across our schools' (Williams, 2018).

Trwy gweithio gydag asiantaith cyflenwi rwyf wedi cael profiadau o gweithio sawl wahannol ysgol o meithrin i uwchradd ac wedi cael profiad yn sut mae darpariaeth addysg yn newid o ysgol i ysgol. Yn presennol mae'r cwricwlwm cenedlaethol yn eithaf cyfyngiedig ac nid oes gan athrawon llawer o llais yn beth sydd yn cael ei ddysgu ond un o'r nodweddio wnaeth Donaldson uwcholeuo yn ei adroddiad oedd yr angen i athrawon cael fwy o rhyddid wrth penderfynnu beth dylai gwersi cynnwys.

Un o dibenion adroddiad Donaldson oedd i sicrhau cenedlaeth o dysgwyr '*uchelgeisiol, galluog sydd yn gosod safonau uchel iddyn nhw eu hunain ac yn chwilio am heriau ac yn eu mwynhau..... ac yn barod i ddysgu trwy gydol eu hoes*' (Donaldson, 2015). Cyntaf Estyn gyda hwn ac 2019 cyhoeddwyd adroddiad o ymarfer effeithiol yn seiliedig ar arolwg ysgol Mynach yr un flwyddyn. Wnaeth Estyn disgrifio fel ysgol gwledig yn gwneud y gorau o dosbarthiadau oedran cymysg.

Various strategies to encourage pupils to become independent learners include setting goals for their work, setting success criteria and assessing their own progress. This leads to being able to self-control their motivation towards learning and prepares them to take joint responsibility for the way forward. (Estyn, 2019).

Cefais sawl profiad o ysgolion yn ceisio hybu anibynnuaeth gyda athrawon yn defnyddio tasgau unigol megis tasgau oer lle nid oedd gan y ddisgyblion llawer o strwythur nac cymorth gan yr athro ac roedd yn cyfle i gweld yn union beth oedd y ddisgybl yn gallu gwneud.

Ar y cyfan mae fy marn am addysg yng Nghymru yn y bositif iawn. Mae yna llawer o newid cyffroes yn disgwydd o fewn y maes addysg gyda llawer o athrawon arloesol yn arwain y newid gyda lles y ddisgyblion a'r athrawon yn agwedd holl bwysig wrth cynllunio dyfodol addysg yng Nghymru. Er hyn mae'n amlwg fod angen llawer o gwelliant yn y ffordd rydym yn perfformio ar llwyfan rhyngwladol.

Rhestr Cyfeirnod

- Cottrell, Stella. *The Study Skills Handbook*. 4th ed. Basingstoke ; New York: Palgrave Macmillan, 2013. Print. Palgrave Study Skills.
-
- Cottrell, Stella. *Critical Thinking Skills : Developing Effective Analysis and Argument*. 2nd ed. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011. Print. Palgrave Study Skills.
-
- Donaldson, G (2015) 'Dyfodol Llwyddiannus Adolygiad Annibynnol o'r Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru' Llywodraeth Cymru, Caerdydd

-
- BBC, 2016 Pisa: Wales still worst in UK in world education tests [Online], available at: <https://www.bbc.co.uk/news/uk-wales-38208738>, [Accessed at 06/11/2019]
-
- Estyn, 2019, Enabling pupils to become independant learners. [Online], available at: <https://www.estyn.gov.wales/effective-practice/enabling-pupils-become-independent-learners> [Accessed at 06/11/2019]
-
- Llywodraeth Cymru, 2018, *Agreement between the First Minister and Minister for Education, December 2018, Caerdydd; Hawlfraint y goron*

Elfen 2:

Cyflwyniad fideo sy'n adfyfyrio ar yr wybodaeth, y sgiliau a'r nodweddion angenrheidiol ar gyfer astudiaeth Addysg Uwch.

https://youtu.be/ages_UrNIE0